

VARNOSTNI LIST

PREVICUR ENERGY

Stran: 1/6

1. IDENTIFIKACIJA SNOVI / PRIPRAVKA IN PODATKI O DOBAVITELJU:**1.1 IDENTIFIKACIJA SNOVI ALI PRIPRAVKA:**Trgovski naziv: **PREVICUR ENERGY**

Koda izdelka: 06396712

1.2 UPORABA SNOVI ALI PRIPRAVKA:

Namen uporabe: Sredstvo za varstvo rastlin – fungicid

Opis: SL – vodotopni koncentrat

1.3 PODATKI O DOBAVITELJU:

Dobavitelj: Bayer d.o.o., Bravničarjeva ul.13, 1000 Ljubljana

Telefon: 01 58 14 444

Fax: 01 58 14 457

1.4 TELEFON ZA NUJNE PRIMERE:

Telefonska številka za klic v sili: +1 (760) 476-3964 (3E za Bayer CropScience)

V primeru nezgode pokličemo Center za obveščanje na telefonsko številko 112.

2. UGOTOVITVE O NEVARNIH LASTNOSTIH:

TVEGANJE ZA ZDRAVJE

Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

TVEGANJE ZA OKOLJE

3. SESTAVA S PODATKI O NEVARNIH SESTAVINAH:

SESTAVA:

propamokarb fosetilat 840 g/L: propamokarb 530 g/L in fosetil 310 g/L

OPIS: SL – vodotopni koncentrat

OPIS NEVARNIH SNOVI:

Kemjsko ime	CAS št. EINECS številka	Črkovni znak za nevarnost	R stavki	Koncentracija (%)
propamokarb	24579-73-5	Xi	R43	47,32
fosetil	15845-66-6	Xi	R41	27,68

4. UKREPI ZA PRVO POMOČ:

Prizadeto osebo umaknemo iz kontaminiranega območja na svež zrak in zagotovimo osnovne življenjske funkcije. Nezavestnega namestimo v stabilen bočni položaj. Onesnažena oblačila takoj odstranimo. Pokličemo zdravnika in mu pokažemo etiketo oziroma navodilo za uporabo pripravka.

PRI VDIHAVANJU: Ravnamo v skladu s splošnimi ukrepi.

VARNOSTNI LIST**PREVICUR ENERGY**

Stran: 2/6

PRI STIKU S KOŽO:	Odstranimo kontaminirano obleko in obutev, kožo temeljito umijemo z vodo in milom. Takoj pokličemo zdravnika.
PRI STIKU Z OČMI/ SLUZNICAMI:	S palcem in kazalcem razpremo očesni vekci in oči temeljito speremo s čisto vodo. Takoj pokličemo zdravnika.
PRI ZAUŽITJU:	Usta speremo z vodo. Prizadeta oseba naj popije 2 do 3 dl vode. Bruhanja ne izzivamo. Pokličemo zdravnika.
SIMPTOMI:	Otrplost, zaspanost, nekoordiniranost gibov, krči, lokalni učinek preobčutljivosti.
ZDRAVLJENJE:	V primeru zaužitja večje količine sredstva naj prisebna oseba popije aktivno oglje (1g/kg telesne teže) razredčeno z vodo v razmerju 1:4. Izpiranje želodca je indicirano le pri zaužitjih večjih količin sredstva. Specifičnega antidota ni. Zdravljenje je simptomatično.

Čeprav je sredstvo karbamatni inhibitor holinesteraze.

5. UKREPI OB POŽARU:**SREDSTVA ZA GAŠENJE:**

primerna: voda, na alkohol odporna pena, ogljikov dioksid, suhe kemikalije
neprimerna: ni podatka

NEVARNI PRODUKTI PRI IZGOREVANJU:

Pri požaru se razvijajo strupeni plini: ogljikov monoksid (CO)
dušikovi oksidi (NO_x)
oksidi fosforja
vodikov klorid (HCl)
vodikov cianid

ZAŠČITNA OPREMA ZA GAŠENJE:

Uporabljamo samouravnavne dihalne aparate.
Nosimo popolno zaščitno obleko.

POSTOPEK GAŠENJA:

Gasimo s privetne strani. Kontaminirano gasilno sredstvo je potrebno zbrati ločeno in ne sme prodreti v tla, vode ali kanalizacijo. Izdelke odstranimo s področja požara, oz. posode hladimo z razpršenim vodnim curkom, da pritisk v njih zaradi vročine ne naraste.

6. UKREPI OB NEZGODNIH IZPUSTIH:

V PRIMERU NEZGODNEGA IZPUSTA OBVESTIMO CENTER ZA OBVEŠČANJE NA TELEFON 112.

OSEBNI VARNOŠTNI UKREPI: Nosimo osebno zaščitno opremo.

VARNOSTNI LIST**PREVICUR ENERGY**

Stran: 3/6

OKOLJEVARSTVENI UKREPI: Ne dopustimo vdora v odvodni sistem, površinske vode ali podtalnico.

POSTOPKI ČIŠČENJA PO NEZGODNEM IZPUSTU:

Po razlitem sredstvu potresemo absorpcijski material (pesek, zemljo, žaganje). Poškodovano embalažo in absorbirano razlito sredstvo damo v posebej označeno ustrezno posodo, katero dobro zaprto oddamo v zbirnik posebnih odpadkov, pri pooblaščenemu podjetju za uničevanje nevarnih industrijskih odpadkov. V zaprtem prostoru tla speremo z vodo in detergentom, večje količine vode za izpiranje zberemo v posode, da preprečimo onesnaževanje odtočnih kanalov, stoječih in tekočih voda. Na odprtem prostoru tal ne izpiramo ampak pri večjih razlitjih odstranimo še vrhnjo plast zemlje.

7. RAVNANJE Z NEVARNO SNOVJO / PRIPRAVKOM IN SKLADIŠČENJE:

RAVNANJE: Pri delu pazimo, da pripravek ne pride v oči, na kožo in obleko. Med delom ne smemo jesti, ne piti in ne kaditi. Po delu se moramo umiti (prhanje, kopel, umivanje las) in preobleči.

SKLADIŠČENJE: Sredstvo shranjujemo v izvorno zaprti embalaži, v hladnem, suhem in zaklenjenem prostoru. Hranimo izven dosega otrok in ločeno od živil, pijač in krmil. V izvorno zaprti embalaži je pripravek stabilen vsaj 2 leti, če ga skladiščimo v prostoru, ki je zavarovan pred sončno svetlobo pri temperaturi od 0 do 28°C.

8. NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO / VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU:**MEJNE VREDNOSTI IZPOSTAVLJANJA:**

Maksimalna dopustna koncentracija v delovnem okolju (MDK): ni podatka.

NEVARNA SNOV	CAS št.	KONTROLNI PARAMETRI	REVIZIJA	VIR
propamokarb	24579-73-5	1,1 mg/m ³ (TWA)		OES BCS*

*OES BCS: interni standard Bayer CropScience »Occupational Exposure Standard«

NADZOR NAD IZPOSTAVLJENOSTJO:

Pri delu pazimo, da pripravek ne pride v oči, na kožo in obleko. Onesnaženo ali zmočeno obleko moramo takoj sleči. Po delu se moramo umiti (prhanje, kopel, umivanje las) in preobleči. Med delom ne smemo jesti, ne piti in ne kaditi. Hrano in pijačo hranimo ločeno.

OSEBNA VAROVALNA SREDSTVA:

Ob priporočeni uporabi se ravnam v skladu z navodili za uporabo oz. etiketo. V ostalih primerih priporočamo naslednjo zaščito:

ZAŠČITA DIHAL: Ni posebej predpisana. Glede uporabe in vzdrževanja zaščitne maske, vedno upoštevamo navodila proizvajalca.

ZAŠČITA ROK: Nitrilne gumijaste rokavice s CE oznako (minimalne debeline 0,40 mm). Kontaminirane rokavice operemo. Ko so umazane od znotraj, poškodovane ali jih ni več mogoče oprati z zunanje strani, jih zavržemo. Pred jedjo, pitjem ali uporabo

VARNOSTNI LIST

PREVICUR ENERGY

Stran: 4/6

toaletnih prostorov si vedno umijemo roke.

ZAŠČITA OČI: Varovalna očala (EN 166, področje uporabe 5 ali primerljive)

ZAŠČITA KOŽE: Standardna zaščitna obleka (tip 3). Kjer je mogoče nosite dvojno plast oblačila. Čez oblačilo iz mešanice poliestra in bombaža ali bombažno oblačilo oblecite na kemikalije odporno zaščitno obleko. Oblačila morajo biti redno prana v skladu s priporočili za pranje zaščitne obleke.

DRUGA VAROVALNA OPREMA: Ni določena.

9. FIZIKALNE IN KEMIJSKE LASTNOSTI:

Splošni podatki:

IZGLED: tekočina

BARVA: brezbarvna do rumenkasta

VONJ: brez vonja

Podatki, ki so pomembni za zdravje, varnost in okolje:

pH (100 g/l): 6-7,5 pri 100% (23 °C)

VRELIŠČE: 100 °C

TALIŠČE: n.a.

PLAMENIŠČE: >120 °C pri 1.013 hPa

TEMPERATURA VŽIGA: 300 °C

SAMOVNETLJIVOST: n.a.

EKSPLOZIVNE LASTNOSTI: izdelek ni eksploziven 92/69/EEC, A.14/OECD 113

OKSIDATIVNE LASTNOSTI: n.a.

GOSTOTA: 1,12 g/cm³ pri 20 °C

TOPNOST V VODI: se da popolnoma zmešati z vodo

PORAZDELITVENI KOEFICIENT:
n-oktanol/voda log Pow: -2,6 (propamokarb hidroklorid)

VISKOZNOST: (kinematična) 36,9 mm²/s pri 40°C

POVRŠINSKA NAPETOST 59 mN/m pri 20 °C

10. OBSTOJNOST IN REAKTIVNOST:

KEMIČNA OBSTOJNOST: Izdelek je v normalnih pogojih stabilen.

POGOJI, KI SE JIM JE TREBA IZOGNITI: Ni posebnosti.

NEZDRUŽLJIVE SNOVI: Niso poznane.

NEVARNI PRODUKTI RAZKROJA: Nevarni produkti razkroja niso poznani.

11. TOKSIKOLOŠKI PODATKI:

Akutna toksičnost:

LD ₅₀	oralno	podgana	>2000 mg/kg
LD ₅₀	dermalno	podgana	>2000 mg/kg

Draženje kože:	kunec	ne draži
Draženje oči:	kunec	ne draži
Preobčutljivost v stiku s kožo:	miš	povzročča senzibilizacijo (OECD test 429, LLNA)

VARNOSTNI LIST
PREVICUR ENERGY

Stran: 5/6

12. EKOTOKSIKOLOŠKI PODATKI:

KRATKOTRAJNI IN DOLGOTRAJNI UČINKI NA OKOLJE:

LC50:	96h	postrv šarenka (<i>Oncorhynchus mykiss</i>)	> 98 mg/l
EC50:	48h	vodna bolha (<i>Daphnia magna</i>)	> 97 mg/l
IC50	72h	alge (<i>Pseudokirchneriella subcapitata</i>)	> 97 mg/l

13. ODSTRANJEVANJE:

Uporabnik mora oddati prazno embalažo, ostanke neporabljenega sredstva ali sredstva, ki mu je potekel rok uporabnosti, pooblaščenemu zbiralcu ali odstranjevalcu nevarnih odpadkov. Ravnanje mora v skladu z okoljsko zakonodajo, ki ureja področje ravnanja z nevarnimi odpadki in o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Popolnoma izpraznjeno in trikrat izprano embalažo lahko odstranimo kot nenevaren odpadek skladno s Pravilnikom o ravnanju z embalažo in odpadno embalažo. Tekočino od izpiranja izlijemo v škropilno brozgo. Tako očiščeno embalažo prepustimo pooblaščenemu zbiralcu odpadne embalaže oz. jo odnesemo na mesto, kjer je zbirališče odpadne embalaže. Z neizpraznjeno in slabo očiščeno embalažo ravnamo kot z nevarnim odpadkom.

14. TRANSPORTNI PODATKI:

Prevoz po kopnem: --

Pomorski prevoz: --

Prevoz po zraku: --

15. ZAKONSKO PREDPISANI PODATKI / PODATKI O PREDPISIH:

Označevanje nevarne snovi oz. pripravka je v skladu s Pravilnikom o razvrščanju, pakiranju in označevanju nevarnih snovi in pripravkov.

Simbol nevarnosti:

Xi

DRAŽILNO

R-Opozorilni stavki:

43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

S-Obvestilni stavki:

2 Hraniti izven dosega otrok.

13 Hraniti ločeno od hrane, pijače in krmil.

24 Preprečiti stik s kožo.

36/37 Nositi primerno zaščitno obleko in zaščitne rokavice.

VARNOSTNI LIST**PREVICUR ENERGY**

Stran: 6/6

45 Ob nezgodi ali slabem počutju takoj poiskati zdravniško pomoč. Po možnosti pokazati etiketo.

Zaradi varovanja ljudi in okolja, upoštevajte navodila za uporabo.

16. DRUGE INFORMACIJE:

Besedilo R stavkov iz točke 2:

41 Nevarnost hudih poškodb oči.

43 Stik s kožo lahko povzroči preobčutljivost.

Vsebina varnostnega lista je pripravljena na osnovi do sedaj razpoložljivega znanja. Zaradi tega se podatki ne morejo razlagati kot jamčenje za določeno lastnost opisanega izdelka ali njegove ustreznosti za posebno uporabo.

Viri:

Originalni varnostni list proizvajalca (Safety Data Sheet, 22.12.2008)